

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Populus nullum Episcopum sibi præponere potest absque iudicio synodi; ut patet ex canone XVI. Antiocheno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

auctoritas in eligendo Episcopo non impeditur quin aliquem postulare possent, relicto penes synodum integro arbitrio; ut patet in hoc negotio Nicopoleos. Senatus enim praefectum à Basilio approbaverat: Vos probastis dignum esse inquit, & non consensimus: ἀξιότιμος ἀναφανής, καὶ ὑμῶν ἐδοξασατε, καὶ ἡμῶν συνεθέμετα. Reliquum erat ut ordinatum Episcopum à plebe suscipi curaret. Hoc quoque voluit significare idem Basilius in epistola L X I I. ad Neocæsarienses, post Mufonij Episcopi obitum: Cavendi vobis lupi, vigiliis cujusdam pastoris praesidio, quem repurgatis contentione omni & primatus affectatione animis petere quidem vestrum est, Domini verò designare: λυποῦνται ὑμῶν, ἐρηγορεῖτε πρὸς ποιμνίου ἑπιστάτην, ὃν ὑμεῖσποιοὶ αἰτήσατε φιλονεικίας πόντος καὶ φιλοπαθείας τὰς ψυχὰς καὶ τὸν ἑσθλόν, ὃ καλεῖται ἀναδήξαι. Postulare pastorem, à synodo scilicet, positum est in potestate plebis; sed Dei est designare praeferendum, nempe synodi ejusdem judicio.

VI. Sanè licet Episcopum hunc vel illum populus petere possit, nullum tamen sibi potest praepone absque synodi judicio; ut docet canon decimus sextus Antiochenus: Si quis Episcopus vacans in Ecclesiam vacantem proficiat, sedemque pervadat absque integro perfectoque Concilio, hic abjiciatur necesse est: nisi cunctus populus, quem diripuit, eum habere delegerit. Perfectum verò Concilium illud est ubi interfuerit Metropolitanus antistes. Vi hujus canonis, qui recitatur in actione undecima Concilij Chalcedonensis, pulsi sunt episcopatu Ephesi Bassianus & Stephanus; relicta eis dignitate episcopali, & alimentis.

CAPVT VI.

Synopsis.

I. Dein Graeci integrum electionum jus traxerunt ad synodum metropolitanam, neglectis clero & populo Ecclesiae vacantis. Incommodum hoc tollere tentavit Justinianus Imperator, qui vilem plebeculam ab electione removit. Tres autem eligi à clero & honoratis jubet, ut unus ex eis à Metropolitano eligatur.

II. Ex hac Justiniani constitutione aperitur verus sensus canonis xlii. Laodicensi, quo cavetur ut vilis plebecula a ceatur ab electione Diaconorum vel Presbyterorum.

III. Olim enim clerus & populus ab Episcopo interrogabantur in ordinationibus clericorum; ut patet ex Cypriano, Eusebio, & canonibus Africanis.

IV. Juris autem istius occasione plebs sapissime peccabat, adeo ut indignos plerumque eligeret. Invictos etiam quandoque rapiebat ad presbyteratum, ut accidit Augustino.

V. Exemplum item ejus rei datum in Paulino Episcopo dein Nolano. MARCA factus Presbyter apud Barconem in Hispania.

VI. Exempla item in Piniano & Chrysostomo. Quare prudenter cautum canone Laodicensi remouendam esse plebem ab electione Diaconorum & Presbyterorum.

VII. Potiori ratione porrigenda fuit hac prohibitio ad electiones Episcoporum. Joannes Scholasticus turbas arceri scribit ab electionibus Episcoporum.

VIII. Justinianus edixit clerum & primates populi solos ad electiones Episcoporum admittendos, neglectis turbis. Blondellus notatur.

IX. Clerus & honorati eligunt. Plebs verò faveat & applaudit.

I. **V** SURPATA à Graecis consuetudo, à minoribus civitatibus jus electionum avocans, illud solidum & integrum metropolitanica synodo addebant, neglectis clero & populo Ecclesiae vacantis. Cui gravi incommodo ut Justinianus mederetur, novam legem condidit; qua jus cum temperamento quodam induxit, concessa Clericis & populo suffragiorum libertate ad exemplum occidentalis Ecclesiae, & relicta Metropolitanis auctoritate non contemnenda. Ac primum Clericis & civibus honoratis, qui olim unà cum Episcopis de electione consulebant, concessit ut foli eam peragerent, repulsa ab hac deliberatione vili plebecula; ea lege tamen, ut trium personarum electionem scripto factam ad Metropolitanam transmitterent. In istius autem arbitrio positum erat è tribus, quem magis idoneum judicaret, Episcopum designare & ordinare. Novella cxxiii. & cxxxvii. lex quoque 42. C. de Episcopis, continent juris istius novi institutionem.

II. Ex ista Justiniani constitutione aperitur verus canonis Laodicensi sensus; cujus interpretationem ad hunc locum de industria retulimus. Is est decimus tertius, cujus haec sunt verba Graeca: Ἐὶ ἢ μὴ τοῖς ἄλλοις ἐπιπέπει ὁ σὺλογὸς ποιεῖσθαι τὸ μελλόντων ἐπιτάξαι εἰς τὸ ἱερατεῖον. De eo quod non liceat turbis electiones eorum facere qui altaris ministerio sunt applicandi; ut loquitur vetus interpres. Eodem sensu Ferrandus in Breviatione cap. 105. de Diaconis interpretatur: qui quidem proprie ἐπιπέπει sive in sacrario, quae templi pars erat altari proxima, locum habebant sibi specialiter additum. Attamen Martinus Bracarenensis reddidit, qui ad sacerdotium promoventur: Dionysius, qui sunt ad sacerdotium provehendi; ut eis ἱερατεῖον legisse videantur. Itaque genuinus hic videtur esse verborum canonis sensus, ut vilis plebecula arceatur ab electionibus Diaconorum vel Presbyterorum. Diaconos quippe ad suam dispositionem plebs trahe-

Vide Ocellio
dem Hübner
part. 1. pag. 8. &
part. 1. pag. 114.